

**Komisja Krajobrazu Kulturowego
Polskiego Towarzystwa Geograficznego**

*Cultural Landscape Commission
of Polish Geographical Society*

Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego nr 17
Dissertations of Cultural Landscape Commission No. 17

Sacrum w krajobrazie
Sacrum in the landscape

Sosnowiec 2012

PRACE KOMISJI KRAJOBRAZU KULTUROWEGO NR 17
Dissertations of Cultural Landscape Commission No. 17

Wydawca
Komisja Krajobrazu Kulturowego
Polskiego Towarzystwa Geograficznego

Published by
Cultural Landscape Commission
of Polish Geographical Society

ADRES REDAKCJI – EDITORIAL OFFICE

ul. Będzińska 60
41 – 200 Sosnowiec, Polska
urszula.myga-piatek@us.edu.pl;
www.krajobraz.kulturowy.us.edu.pl

MIĘDZYNARODOWA RADA NAUKOWA – INTERNATIONAL SCIENTIFIC ADVISORY BOARD

Wiaczesław Andrejczuk (University of Silesia), Andrzej T. Jankowski (University of Silesia), Peter Jordan (University of Vienna), Alexander Kovalyov (Kharkiv National University, Ukraine), Tadeusz Siwek (University of Ostrava), Laura Šakaja (University of Zagreb), Hiroshi Yagahi (University of Ryukoku, Kyoto)

RADA WYDAWNICZA – EDITORIAL BOARD

Sebastian Bernat (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin), Patrycja Dzikowska (University of Silesia), Grzegorz Jankowski (University of Silesia), Zbigniew Kuriata (Wrocław University of Environmental and Life Sciences), Urszula Myga-Piątek (University of Silesia), Jerzy Nita (University of Silesia), Joanna Plit (Polish Academy of Sciences, Warsaw)

REDAKTOR NACZELNY – EDITOR IN CHIEF

Joanna Plit

SEKRETARZ REDAKCJI – SECRETARY

Urszula Myga-Piątek

REDAKTORZY NAUKOWI NUMERU 17 – SCIENTIFIC EDITORS NO. 17

Sebastian Bernat, Małgorzata Flaga

PRZYGOTOWANIE DO DRUKU – TECHNICAL EDITOR

Patrycja Dzikowska

PROJEKT OKŁADKI – COVER DESIGN

Patrycja Dzikowska, szkic – Zbigniew Kuriata

Copyright©2012 by Komisja Krajobrazu Kulturowego
Polskiego Towarzystwa Geograficznego
Wszelkie prawa zastrzeżone
Współpraca wydawnicza – Pracownia Komputerowa
Jacka Skalmierskiego, Gliwice

Nakład 250 egz.

Copyright©2012 by Cultural Landscape Commission
of Polish Geographical Society
All rights reserved
Publishing Cooperation – Jacek Skalmierski Computer
Laboratory, Gliwice

Edition 250 copies

ISSN: 1896-1460
ISBN: 978-83-61695-12-7

Fot. S. Bernat

Sacrum w krajobrazie

SPIS TREŚCI
CONTENTS

Słowo wstępne.....	9
Urszula Myga-Piątek KRAJOBRAZY SAKRALNE I RELIGIJNE – PRÓBA UMIEJSCOWIENIA W TYPOLOGII KRAJOBRAZÓW KULTUROWYCH <i>SACRED AND RELIGIOUS LANDSCAPES – AN ATTEMPT OF CLASSIFICATION IN THE TYPOLOGY OF CULTURAL LANDSCAPES</i>	13
Jacek L. Łapiński ZAGADNIENIE SACRUM NATURY – NIEKTÓRE UWAGI I DOPOWIEDZENIA <i>THE ISSUE OF THE SACRUM OF NATURE – SOME ADDITIONAL COMMENTS</i>	24
Joanna Plit ŚLADY SACRUM W KRAJOBRAZIE <i>TRACES OF SACRUM IN THE LANDSCAPE</i>	33
Jeremi Królikowski SAKRALNE WIDZENIE KRAJOBRAZU <i>SACRAL VISION OF LANDSCAPE</i>	40
Dagmara Chylińska, Gerard Kosmala SAKRALIZACJA PRZESTRZENI WOBEC WSPÓŁCZESNOŚCI <i>SACRALIZATION OF THE SPACE – TOWARDS PRESENT DAY</i>	47
Kamila Łucjan, Mirosław Meksuła LOKALIZACJA SACRUM W KRAJOBRAZIE – PRZYPADEK CZY PRAWIDŁOWOŚĆ? <i>LOCATION OF THE SACRED IN THE LANDSCAPE – COINCIDENCE OR REGULARITY?</i>	69
Barbara Sowińska KSZTAŁTOWANIE TOŻSAMOŚCI KRAJOBRAZÓW SAKRALNYCH <i>SHAPING OF IDENTITY OF SACRED LANDSCAPES</i>	78
Sebastian Bernat SŁUCHAĆ PANA. O DOŚWIADCZANIU SACRUM W KOŚCIELE I KRAJOBRAZIE <i>LISTENING TO THE LORD. ON EXPERIENCING SACRUM IN CHURCH AND LANDSCAPE</i>	96

Joanna Angiel	
RZEKA I JEJ PRZESTRZEŃ – PERCEPCJA SFER PROFANUM I SACRUM	
<i>RIVER AND ITS SURROUNDINGS – PERCEPTION OF THE SPHERES OF THE PROFANE AND THE SACRED.....</i>	109
Katarzyna Smyk	
SAKRALNE WYMIARY DROGI	
<i>SACRED DIMENSIONS OF THE ROAD.....</i>	122
Katarzyna Kraczoń	
ZWYCZAJOWE I OBRZĘDOWE GESTY SAKRALNE W KRAJOBRAZIE KULTUROWYM WSI	
<i>HABITUAL AND RITUALISTIC SACRED GESTURES IN THE CULTURAL LANDSCAPE OF THE VILLAGE</i>	138
Karolina Wlazło-Malinowska	
ŚWIATŁO JAKO ELEMENT BUDUJĄCY WYMIAR DUCHOWY PRZESTRZENI SAKRALNYCH W KRAJOBRAZACH NATURALNYCH I KULTUROWYCH	
<i>LIGHT AS AN ELEMENT BUILDING SPIRITUAL DIMENSION OF SACRAL SPACES IN NATURAL AND CULTURAL LANDSCAPES</i>	148
Grzegorz Brzozowski, Krzysztof Herman	
TYMCZASOWOŚĆ SACRUM W KRAJOBRAZIE MIASTA. ANALIZA PRZESTRZENI PRAKTYK ZWIĄZANYCH Z OBCHODAMI BOŻEGO CIAŁA I ŻAŁOBY PO ŚMIERCI JANA PAWŁA II W WARSZAWIE	
<i>TEMPORALITY OF THE SACRUM IN THE URBAN LANDSCAPE. THE ANALYSIS OF THE SPACE OF PRACTICES ASSOCIATED WITH THE CELEBRATION OF CORPUS CHRISTI AND MOURNING AFTER THE DEATH OF POPE JOHN PAUL II IN WARSAW</i>	162
Karolina Dmochowska-Dudek, Ewa Klima	
METODY ANALIZY KRAJOBRAZU SAKRALNEGO MIASTA	
<i>METHODS OF SACRAL SPACE ANALYSIS</i>	171
Barbara Sowińska, Dawid Soszyński	
OD ZAPOMNIENIA DO PRZEKSZTAŁCENIA CZYLI O RÓŻNORODNOŚCI KRAJOBRAZÓW SAKRALNYCH ROZTOCZA	
<i>FROM THE STATE OF BEING FORGOTTEN TO TRANSFORMATION – A DIVERSITY OF THE SACRUM LANDSCAPES OF ROZTOCZE</i>	184

Jaroslav Vencálek

*GENIUS LOCI JAKO DUCHOWY WYMIAR MISJI CYRYLA
I METODEGO NA PRZYKŁADZIE SŁOWIAŃSKIEJ
AGLOMERACJI MIKULČICE-KOPČANY*

*GENIUS LOCI IN A FORM OF SPIRITUAL DIMENSION OF THE MISSION
OF CYRIL AND METHODIUS – AN EXAMPLE OF THE SLAVIC*

AGGLOMERATION OF MIKULČICE AND KOPČANY 198

Agata Zachariasz

*ŚWIĘTE MIEJSCA ZWIĄZANE Z PRZESZŁOŚCIĄ
I DZIEDZICTWEM NARODOWYM*

SACRED PLACES CONNECTED WITH THE PAST

AND NATIONAL HERITAGE..... 207

